

Føde- og habitatvalg

I modsætning til de Sædgæs, der overvintrer i Sverige og Østdanmark, og som ofte fouragerer på spild fra rodfrugtafgrøder og vintersæd, lever Norfolk-Nordvestjylland-gæssene udelukkende af græs og sumpplanter. I modsætning til andre gæsearter i Vestjylland fouragerer denne Sædgåsepopsulation ofte på små, afsides beliggende parceler, hvor fuglene holder sig skjult bag hegner, diger og i lavninger i landskabet. Det er karakteristisk, at de fouragerer – og hviler – på og omkring små sører fjernetude på heder, i klitter eller plantager. De er "the geese of moorland", sådan som de engang var kendt i Skotland, og denne særlige delpopulation af Sædgæs har således stædtig fastholdt en oprindelig "lifestyle" i både Nordvestjylland og Norfolk.

Trusler

I Nordvestjylland er markarbejde, først og fremmest plojning, og om efteråret jagt de to vigtigste faktorer, som begrænser antallet af fourageringslokaler, gæssene kan benytte. Jagt har den mest direkte virkning på gæssene, både gennem øget dødelighed og i form af forstyrrelser på opholdsstederne. Ud fra egne observationer og samtaler med lokale jægere vurderer vi, at gennemsnitligt mindst 30-40 Sædgæs bliver dræbt hver jagtsæson (september-december) ved Sjørring Sø. Derudover skydes omkring 10 Sædgæs årligt i Vejlerområdet, og totalt skønner vi, at der i området bliver skudt mindst 50-60 Sædgæs hvert år.

Synkroniserede tællinger i Norfolk og Jylland i efterårs/vinter-sæsonerne 1988-91 har vist, at denne delpopulation ret konstant består af kun 1150-1300 gæs. Et årligt jagtudbytte på 50-60 vil betyde en ekstra dødelighed på 4-5%, men tab p.g.a. anskydninger betyder yderligere ekstra dødelighed. Visse år har ungeproduktionen kun udgjort 8-10% af bestanden.

Beskyttelse

I Storbritannien blev jagt på Sædgæs forbudt fra 1981 p.g.a. deres lave antal og meget begrænsede udbredelse. Gennem justeringer af den landbrugsmæssige udnyttelse har man forsøgt at sikre de affgresserede enge i Norfolk, som gæssene fouragerer på, og det er planen, at et naturreservat skal etableres på den vigtigste lokalitet.

Da denne population heller ikke beskydes i Sve-

rige, er det kun i Danmark den udsættes for jagt. Jagttiden i Danmark strækker sig fra 1. august til 31. december.

Det har været nævnt (Nordjyllands fugle, 1979) at antallet af Sædgæs i Nordvestjylland var lavest i perioden 1940-1974, med en vis stigning derefter. Ved Sjørring Sø har maximumtaellingerne de sidste to år (1200-1300) været højere end tidlig i 1980erne (500-680). Jagtforbuddet i England fra 1981 og præciseringen af den færdselsfri zone i de centrale dele af Hanstedreservatet i maj 1982 (ny bekendtgørelse + skiltning) kan have været faktorer, der har påvirket bestandsudviklingen positivt det seneste tiår.

Den tidlige konstaterede store nedgang i den Sædgåsebestand, der yngler i Midtsverige, ser ud til at have været forårsaget af jagt, både på ynglepladserne og i træk- og overvintringsområderne (Vår Fågelyrål 49: 7-14, 1990). Det er helt sikkert, at en fremtidig beskyttelse og genopbygning af denne særlige Sædgåsebestand afhænger af en passende sikring og forvaltning af eksisterende og potentielle yngle-, fælde-, fouragerings- og rasteplasser i de tre involverede lande.

På trods af at vi stadig kun har begrænsede data til belysning af populationsdynamikken, er det ved opfattelse, at forudsætningen for en stigning i bestanden bl.a. er indskrænkninger i Sædgåsejagten i de tre nordvestjyske kommuner, der huser lokaliteter af afgørende betydning for denne delpopulation, både om vinteren og i træktiderne. En lokal særfredning, som man f.eks. kender for Blisgåsen på Nordfyn og den Store Skallesluger i Sønderjylland, Storstrøms og Fyns Amter kunne evt. komme på tale.

Til slut en opfordring til folk, som kigger på gæs i Vejlerne og Thy: kig efter de blå halsbånd (stoflodret "H" plus to tal på den anden led), og hvis du/I får aflæst Sædgæs, vær så venlig at give besked til J. P. K. på Vejlersnes Feltstation på nedenstående adresse (eller tlf. 97 99 13 39).

Mariko Parslow-Otsu
Orchard Cottage, Kingston
Cambridge CB3 7NJ, England

Jørgen Peter Kjeldsen
Vejlersnes Økologiske Feltstation
Lyngvej 15
7741 Frostrup

Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1990

ALEX SAND FRICH og LARS NORDBJÆRG

Rapport nr 20 fra Sjældenhedsudvalget

(With a summary in English: Rare birds in Denmark and Greenland in 1990)

Indledning

I nærværende rapport er medtaget 392 færdigbehandlede sager fra Danmark og Grønland. Af disse blev 325 godkendt, mens 67 blev forkastet. Det svarer til en godkendelsesprocent på 83.

Den systematiske gennemgang og regionale opbygning er som i tidligeere rapporter. Hvis intet andet er nævnt, er der tale om et rastende individ. Begnelserne 1K, 2K står for første og andet kalenderår. 2K+, 3K+ betyder at fuglen er mindst i sit andet eller tredje kalenderår, men kan også være ældre. Ad. = adult (gammel, udfarvet fugl), imm. = immatur (dragter mellem juvenil og adult dragt), juv. = juvenil (første fjerdragt efter pullusdragten), pull. = pullus (dununge), sdr. = sommerdragt, vdr. = vinterdragt, odr. = overgangsdragt, trk. = trækende, trk.fors. = trækforsøg, syng. = syngende og mgm. = ringmærket.

Efter artsnavnet er i parentes angivet tre tal: 1) antal fund før SUs oprettelse i 1965; 2) antal hidtil godkendte fund, bortset fra fund nævnt i denne rapport; 3) antal godkendte fund i denne rapport. Bemærk, at antal fund ikke altid er identisk med antal individer, da flokke eller par regnes som en fund, mens f.eks. fem enkeltdividider på en regnes som fem fund. Signaturene efter observationerne er observatørernes initialer. Bagst i rapporten findes en liste over samtlige observatører, samt en liste over fund, der er forkastet af SU.

Godkendte sager

Fra 1990 godkendtes blot én ny art for landet, nemlig Sortbrynet Albatros. Nævnes bør også den invasionsagtige optræden af Sneugle samt andenforekomster af Steppevibe, Klippesvale og Guldrevet Værling. Derudover både 2. og 3. forekomst af Spottesanger. Endvidere fik landet sit første sommerfund af Vandsanger samt anden forårsvorekomst af Hvidbrynet Lovsanger. Første danske ynglefund af Lundsanger registreres ligeledes i 1990.

Mangelen på længerevarende østenvindsperioder i efteråret resulterede i sparsom forekomst af sibiriske trækgæster. En større invasion af Krognæb i Skandinavien i årets sidste måneder smittede dog også af i Danmark. Fra Grønland godkendtes to nye arter, Kejsergås fra 1976 og Trane fra 1988.

SU-listen

Fra og med 1991 er følgende arter udgået af SU-listen: Islam *Gavia immer*, Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*, Almindelig Skræpe *Puffinus puffinus*, Lille Stormsvale *Hydrobates pelagicus*, Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa*, Silkehejre *Egretta garzetta*, Sølvhejre *Egretta alba*, Stellersand *Poly-*

stelleri, Amerikansk Skarveand *Oyyura jamaicensis*, Tredækker *Gallinago media*, Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*, Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*, Sabinenåge *Larus sabini*, Hvidvinget Måge *Larus glaucopterus*, Lunde *Fratercula arctica*, Storpiber *Anthus richardi*, Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*, Hvidbrynet Lovsanger *Phylloscopus inornatus*, Fyrmemejse *Parus montanus*, Topmejse *Parus cristatus* og Korttæt Træløber *Certhia brachydactyla*.

SU-listen, som den ser ud i dag, er således landsdækkende. Der forekommer ikke mere arter, som skal beskrives for én del af landet, men ikke for en anden.

Det er imidlertid sådan, at usædvanlige forekomster af arter, som ikke findes på SU-listen, kan forelægges SU. Det betyder, at SU behandler forekomster af arter, der tidsmæssigt, antalsmæssigt eller geografisk er usædvanlige i henhold til den nyudkomne *Danmarks Fugle – en oversigt af* Klaus Malling Olsen eller til tidligere publicerede SU-rapporter.

Det har altid været sædvane at give særligt fylde kommentarer i SU-rapporten til de arter, der udgår af listen. Dette er undladt denne gang, idet der i stedet henvises til ovennævnte oversigt.

Rettelser

Sidst i rapporten er et afsnit med rettelser til de to foregående SU-rapporter. Antallet af fejl i disse to rapporter har desværre været højt, og vi er naturligvis de første til at beklage dette. Eventuelle yderligere rettelser og kommentarer til disse eller andre SU-rapporter kan sendes til udvalgets adresse.

Sjældenhedsudvalgets medlemmer

SU består idag af følgende: David Boermann, John Faldborg, Alex Sand Frich, Peter Lyngs, Lars Nordbjærg, Ivan Olsen, Lars Paaby, Søren Sørensen og Ole Thorup. John Faldborg er sidst tilkommne medlem, og afløser Klaus Malling Olsen, som hermed takkes for mange års utrættelig arbejdsindsats.

For kritik og kommentarer takkes David Boermann, Peter Lyngs, Ivan Olsen, Lennart Pedersen, Knud Pedersen, Lars Paaby, Palle A. F. Rasmussen og Søren Sørensen. David Boermann har desuden bearbejdet de grondlæggende sager. Den største tak rettes dog til de mange, der gennem 1990 rapporterede deres observationer til SU, og dermed skabte grundlaget for denne rapport.

Sjældenhedsudvalgets adresse

SUs adresse er: Sjældenhedsudvalget, DOF, Vesterborgsgade 140, 1620 København V.

Alex Sand Frich og Lars Nordbjærg har i 1991 fungeret som sekretærer, og fra 1992 er dette hvert overtaget af Ivan Olsen.

Systematisk gennemgang af de godkendte sager

Accepted records

Islom Gavia immer (-, 156, 24)

1975: 26.4, Flagbakken, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., BB, EC m.fl.

1976: 8.10, Grenen, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., BB, HKPJS.

1978: 5.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., AB, MH, OL.

1984: 25.4, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., BB, AB.

1985: 29.4, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., HC, 10.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., DR.

1987: 12.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., BB, AB, SCh.

1988: 11.5, Grenen, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., EC, PAFR.

1990: 25.4, Skagen, Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., KP.

Topskær, Vidåen, 20. januar 1990. Bemærk spinkelt næb, slank hals og lille hoved med stejlere pande end Storskær. Foto: Hans Harstrup Andersen.
Shag.

1989: 21.3, Skagen Nordstrand (NJ), 2K trk., EC, KP. – 22.10, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., KP.

1990: 12.5, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., KP m.fl. – 30.9, Grenen, Skagen (NJ), 2K trk., FF, KP. – 21.10, Harboør Tange (VJ), vdr./2K, AKV. – 24.10, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i sdr. trk., PAFR. – 4.11, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i odr. trk., KP. – 19.11, Gilleleje (S), 1K trk., AB. – 16.12, Skagen (NJ), vdr./1K trk., KP,DW.

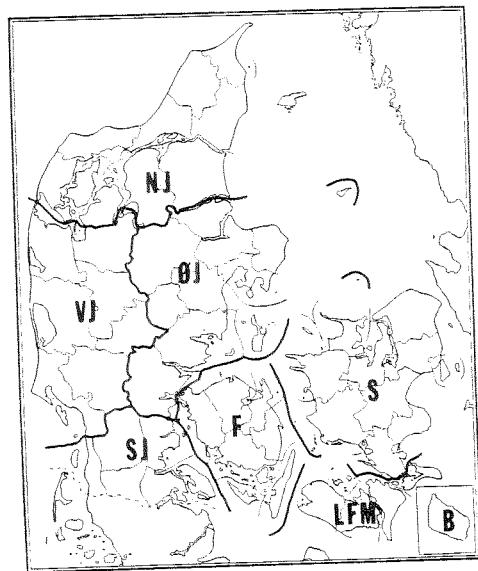
Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen. Forekommer regelmæssigt i bl.a. Nord- og Vestjylland forår og efterår.

Sortbrynet Albatros *Diomedea melanophris* (0,0,1)

1990: 19.7, overfarten Hirtshals-Kristiansand (NJ), ad., FO.

Ny art for landet, idet de 4 tidligere godkendte *Diomedea*-albatrosser ikke med sikkerhed har kunnet artsbestemmes (Dybbro 1978, Olsen 1988). Forvekslingsmulighed foreligger med såvel Gråhovedet Albatros *Diomedea chrysostoma* som Gulnæbbet Albatros *Diomedea chlororhynchos*. Førstnævnte er endnu ikke med sikkerhed påvist i Nordatlanten, mens sidstnævnte i flere tilfælde er registreret langs Nordamerikas østkyst, men endnu ikke i NØ-atlanten (Cramp & Simmons 1977).

På de Britiske Øer er Sortbrynet Albatros registreret 26 gange til og med 1990, og bemærkelsesværdigt er her

Regionsindelingen anvendt i denne artikel.
Geographical regions of Denmark used in this report.

et individ, som i perioden 1972-1987 og igen i 1990 har taget sommerophold i sulekolonien på Hermaness, Shetland (Alström et al. 1991).

Sverige fik ligesom Danmark sit første fund i 1990. Både det svenska fund, i april i Kattegat, og det danske (i juli) ligger i perioder, hvor fuglen på Hermaness var fraværende fra kolonien (Rogers et al. 1991). – Fra Norge er der 3 ældre fund.

Kuhls Skræpe *Calonectris diomedea* (0,17,1)

1990: 9.9, Vejby Klit, Harboør (VJ), trk., AKV. Kuhls Skræpe og Storskære er under rimelige observationsforhold relativt lette at kende fra hinanden, men af indsendte beskrivelser fremgår det, at der overraskende nok kan være større vanskeligheder i forhold til f.eks. Malleumuk, ung Sule, ung Sølvmåge o.a. For behandling af denne problematik se bl.a. Harris et al. (1990).

Storskære *Puffinus gravis* (2,6,2)

1990: 6.10, Ørhage, Klitmøller (NJ), trk., HHB,NHC,WS. – 7.10, Roshage, Hanstholm (NJ), trk., OGJ,OLæ.

Af de 10 fund er 8 fra den jyske vestkyst efter 1967. De resterende to fund er fra Lillebælt, januar 1926, og Kattegat nogle sommil nord for Hundested, januar 1954 (Dybbro 1978).

Fuglen ved Ørhage blev set trække mod syd og fuglen ved Roshage mod vest. De er her regnet som to fund; iagttagelserne kan dog godt have drejet sig om samme fugl, idet der de pågældende dage herskede kraftige sydlige og sydvestlige vinde i området (Ole Gylling-Jorgensen in litt.).

Sodfarvet Skræpe *Puffinus griseus*

1990: 7.10. Bjørnsknude (ØJ), KB. Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen. Forekomsten i danske farvande er bl.a. behandlet af Rasmussen (1985).

Almindelig Skræpe *Puffinus puffinus*

1990: 12.7. Gilleleje (S), trk., TJ,BR. – 5.9, Kysing Næs (ØJ), trk., OGJ. Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Almindelig Skræpe *Puffinus puffinus*

Med karakterer svarende til Middelhavsskræpe ssp. *mauretanicus* (1,5,3-4):
1990: 10.7, Vejby Klit, Harboør (VJ), trk., AKV. – 4.8, Bulbjerg (NJ), trk., MJS,JMS. – 13.8 og 17.8, Skagen Nordstrand (NJ), SA,IH,KP, PAFR.

Lille Stormsvale *Hydrobates pelagicus*

1990: 23.9, Kysing Næs (ØJ), trk., OGJ. Første godkendte fund fra Østjylland. I samme "trækbolge" sås 22.9 22 trk. Blåvandshuk (R. Christensen in litt.). Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa*

1990: 18.1, Kronborg, Helsingør (S), RB. – 22.9, Norsminde Fjord (ØJ), CEM. – 23.9, Kysing Næs (ØJ), 2 eks. trk., OGJ. – 27.10, Avedøre Holme (S), JEE. Iagttagelsen fra Kronborg er usædvanlig, idet det blot er den 3. godkendte januar-iagttagelse herhjemme (Pedersen 1980, Boertmann et al. 1986). De to tidligere januar-fund er fra 1971: 25-30 km NNV for Hanstholm, samt fra 1978: Blåvandshuk.

Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Topskarv *Phalacrocorax aristotelis*

(-,10 f.o.m. 1984,4)

1990: 20.-21.1, Vidåslusen, Højer (SJ), ad., PM. – 25.2, Korshage, Rørvig (S), ad. trk., BiR,EVR. – 2.4.10, Bulbjerg (NJ), ad., HRC,TJø,TS. – 13.18.11, Hanstholm Havn (NJ), 2 1K, OGJ,HFB. Efter arten atter kom på SU-listen i 1984 har antallet af fund årligt ligget på 1-2 (Olsen 1988). 1990 må således betragtes som et år over gennemsnittet.

[Rødrygget Pelikan *Pelecanus rufescens*]

1989: 15.8-16.8, Høll v/Rands Fjord (ØJ), PA. Iagttagelsen skal ses i sammenhæng med 2 tidligere godkendte forekomster fra 1989: 20.-27.8. Skagen, og 28.8. Ørsted, Randers Fjord (K. M. Olsen 1991), vedrørende samme adulte fugl. Fuglen fra Rands Fjord havde hæk i venstre vinge, hvilket også med sikkerhed var tilfældet for Skagen-fuglen, og alle tre fund formodes at gælde samme individ. Se iøvrigt diskussionen af fuglens oprindelse i sidste SU-rapport (K. M. Olsen 1991).

Nathejre *Nycticorax nycticorax* (5,10,1)

1990: 30.4-1.5, Tørborg, Visby (SJ), PM. Arten er langtfra årlig herhjemme, således kun fund fra årene 1981, 1983, 1987 og 1988 gennem de sidste 10 år. Den tidsmæssige fordeling af 15 fund er: jan. 1, april 3, maj 5, juni 3, aug. 1 og nov. 2. Landets første fund er i Dybbøl (1978) blot anført som Lolland, sommer ca 1895.

I Sverige er arten ligeledes ganske sjælden; til og med 1989 blot 14 fund (Elmberg 1990).

[Kohøjre *Bubulcus ibis*] (3,1,0)

1989: ult. juli, Kongelunden (S), UA. – 30.9. Transbygård, Basnæs (S), BMS. Fuglene er formentlig identiske med den, der er nævnt som undsluppet i K. M. Olsen (1991).

Silkehejre *Egretta garzetta* (2,42,3)

1990: 12.7, Tempelkrogen, Isefjord (S), SB,AS. – 25.7-pri. sept., Knudshoved Odde (F), DBC, RC,THe,LH,TH. – 11.9, Tappernøje (S), SAL.

Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen. Har siden 1983 optrådt årligt i Danmark, flest i 1988 med 8 fund (K. M. Olsen 1989, 1991).

De europæiske Silkehejre er overvejende trækfugle med overvintringsområdet beliggende som et bredt bælte tværs over Afrika syd for Sahara. Arten ankommer til ynglepladserne i det sydlige Europa i marts-april. Det er formentlig overvejende fugle på forlænget forårstrek, der ses i Danmark (Cramp & Simmons 1977), da 80% af de danske fund ligger i perioden maj-juni (Olsen 1989). Specielt år med lange perioder med varme og sydlige vinde i maj-juni har vist sig givende for arten, eksempelvis 1988.

På de Britiske Øer ligger majoriteten af forekomsterne i april-juni (Cramp & Simmons 1977).

Solhejre *Egretta alba* (2,30,3)

1989: 23.10, Sønderho, Fanø (VJ), KF. 1990: 9.6, Klosterhede Plantage (VJ), AH. – 10.6, Agger Tange (NJ), TS.

Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Fuglene fra 1990 gælder evt. samme individ. Bortset fra 1983 har arten været årlig i Danmark gennem de sidste 10 år, oftest med 1-3 fugle. Den tidsmæssige forekomst er ikke så koncentreret til maj-juni som for Silkehejren vedkommende (Olsen 1989), hvilket vel er en afspeling af en mere sydostlig og lokal udbredelse i Europa, og en tendens til overvintring nærmere yngleområdet end tilfældet er hos Silkehejre (Cramp & Simmons 1977).

Fra Sverige foreligger til og med 1989 27 fund af Silkehejre (Elmberg 1990) mod ca 79 fund af Sølvhejre (Tyberg 1990). På de Britiske Øer, hvor afstanden til nærmeste yngle/overvintringsområde er større, foreliger til og med 1988 blot 40 fund af Sølvhejre mod 470 fund af Silkehejre (Rogers et al. 1989).

Purpurhejre *Ardea purpurea* (8,6,1)

1981: 23.8, 10 km syd for Ribe (SJ), fundet død, via RC.

Fuglen var ringmærket 23.6.81 i Ameide, Holland.

Sort Ibis *Plegadis falcinellus* (12,6,1)

1990: 30.4 og 1.-2.5, Værnengene og Tipperne (VJ), AKV,HKn m.fl.

Skestork *Platalea leucorodia*

1974: 1.6, Flyndersø, Rørvig (S), ad. rastende senere trk., EB,LK via EVR.

1978: 23.7, Hegnningen, Møn (LFM), ad., EVR, HVR,BiR.

1990: 31.5-1.6, Aflandshage, Amager (S), PB, SAL,SC. – 12.6, Nærå Strand (F), JBÆ.

Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Lille Flamingo *Phoenicopterus minor*

1990: 20.5, Harboør Tange (VJ), 5 ad., AKV. –

7.8, Kjelst, Ho Bugt (VJ), ad., RC.

Det er første gang denne afrikanske flamingo-art er truffet i landet. Begge fund regnes som fugle undslippet fra fangenskab.

Sædgås *Anser fabalis*

Med karakterer svarende til Tundrasædgås ssp. *rossicus* (1,14,6):

1985: 14.3-26.3, Glombak, Vejlerne (NJ), JP, PAFR.

1990: 27.1, Værnengene (VJ), 4 eks., AKV. – 27.1, Vest Stadil Fjord (VJ), AKV. – 28.1, Gunderslevholm (S), 3 eks., KMO,MJB,JTM m.fl. – 31.1-3.2, Værnengene (VJ), HKn. – 11.2, Plet Enge, Harboør (VJ), MJH. – 22.2 og 25.2, Plet Enge, Harboør (VJ), JNø. – 29.4, Sidselbjerg, Vest Stadil Fjord (VJ), OGJ.

Fuglene fra Værnengene regnes som samme; ligeledes fuglene fra Plet Enge/Harboør.

Blisgås *Anser albifrons*

Med karakterer svarende til Grønlands Blisgås ssp. *flavirostris* (0,18,1):

1990: 18.11-29.12, Vest Stadil Fjord (VJ), 5 eks. (2 ad. + 3 1K, 18.11 dog kun 1 ad. + 3 1K), EE. 1 SU-rapport nr 12 (Boertmann et al. 1986) er fejlagtigt kun opsummeret 3 fund; det korrekte antal skal være 4, således at den danske total til og med 1990 bliver 19 fund. Den tidsmæssige fordeling ser således ud: jan. 4, feb. 2, marts 2, april 2, maj 1, aug. 1, okt. 2, nov. 3 og dec. 2.

Racen forekommer hyppigst i Nord- og Vestjylland, fra øerne blot 4 fund (3 Sjælland, 1 Møn).

Totalt er iagttaget 43 fugle, hvoraf 7.1.1972 11 eks. Bygholm Vejle samt fundet fra 1990 på 5 eks. udgør største enkelflokke. Familieflokke som ovennævnte fund fra 1990 er iøvrigt almindeligt hos flere gæsearter, hvor de gamle og ungfuglene holder sammen gennem den første vinter (Cramp & Simmons 1977).

Dværggås *Anser erythropus* (29,29,4)

1990: 21.1, Værnengene (VJ), ad., EE. – 4.2-19.3, Plet Enge, Harboør (VJ), ad., MJH,AKV,JNø m.fl. – 28.3, Arup Vejle (NJ), ad., TS. – 24.4, Gilbjergshoved (S), ad. trk., PEP. – 11.5, Bøvling Klit (VJ), ad., AKV.

Fuglene fra Plet Enge/Harboør og Bøvling Klit regnes som samme individ.

Rustand *Tadorna ferruginea*

1990: 16.7, Christiansø (B), 3 eks. trk., PL. – 29.7-3.8, Fjordholmene, Limfjorden, (NJ), hun, TS. – 3.8, Esbjerg Havn (VJ), 3 eks., PL. Arten behandles normalt ikke af SU, men i juni-juli optrådte et større antal fugle i Nordeuropa, bl.a. med småflokke på op til 4 i Sverige. Tyrberg (1991) vurderer at

den samlede forekomst i Sverige ultimo juli omfattede ca 20 eks. Der er muligvis tale om omstrejfere fra ynglebestandene i Centralasien eller Tyrkiet/Grækenland, som er de nærmeste ynglepladser. En større invasion, der bl.a. omfattede flokke på op til 10-15 eks. i Vesteuropa, fandt sted i 1892 (Cramp & Simmons 1977).

Krikand *Anas crecca*

Med karakterer svarende til Amerikansk Krikand ssp. *carolinensis* (0,4,1):

1990: 3,4, Agger Tange (NJ), han, JHK,PK.

Halsbåndstrolde *Aythya collaris* (-,2,1)

1990: 18.-25.2, Kvols Vig, Hjarbæk Fjord (NJ), ad. han, OGJ,RC,FL,OK,GTW.
Sidst iagttaget 2.3 1977 Søvåg, Sydamager, 2K han, som muligvis var identisk med 6.11 1976 Christianshavns Voldgrav, Nordamager, 1K han, hvorfor det er regnet som ét fund (Pedersen 1980). Landets første fund er fra 16.3 1963 Skælskør (Dyck et al. 1970).

Bestemmelse af hunner og ungfugle samt hybrider kan være meget problematisk, hvorfor grundig iagttagelse og beskrivelse af især form og tegning på næb er essentielt. Problemet omkring *Aythya*-hybrider er bl.a. behandlet af Harris et al. (1990).

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* (20,54,6)

1986: 8.12, Sønderho, Fanø (VJ), ad. han skudt, via KE.

1987: 11.10, Sønderho, Fanø (VJ), han, KE.

1990: 5.1, Sønderby (SJ), ad. han, NPP. – 18.3, Dybsø (S), ad. han trk., MC. – pri. april, Anholt Nordstrand (ØJ), ad. han fundet død, L. Carlsen via HE. – 7.10, Totten, Anholt (ØJ), imm./ad. han, HLÆ. – 21.10, Gedser (LFM), imm./ad. han trk., ASF,LP,SK. – 23.10, Gilleleje (S), 3K+ han trk., AB.

Fundene fra 1986 og 1987 skulle have været medtaget i SU-rapport nr 18 og er således tidligere medtaget i opsummeringen.

Stellersand *Polyictica stelleri* (8,41,3)

1990: 25.3, Rørvig (S), ad. han trk., HVR,EVR, LB,EKT. – 25.3, Gilleleje (S), ad. han trk., ASF, LP,SK. – 22.4-7.5, Hirsholmene (NJ), OGJ,KP, AØ. – 12.-14.6, Stavns Fjord, Samsø (ØJ), ad. hun, TKC.

Fuglene fra 25.3 regnes som samme. Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (0,6,1)

1990: 9.4, Øster Hedekrog, Samsø (ØJ), ad. han, SD.

Første fund udenfor Jylland. Arten er kommenteret af K. M. Olsen (1991).

Amerikansk Skarveand *Oxyura jamaicensis*

1990: 17.7, Tofte Sø, Lille Vildmose (NJ), ad. han, HM.
Første danske fund er så sent som fra 1985 (Olsen 1988), men da intet tyder på spontan optræden af amerikanske fugle, erarten hermed udgået af SU-listen. På de Britiske Øer, hvor arten er indført, var bestanden i 1983/84 på 1800 eks. (Lack 1986), og der formodes at være fugle fra denne bestand, der er ophav til de fleste vesteuropæiske fund – herunder de danske.

Hvepsevåge *Pernis apivorus*

1990: pri. febr., Helsingør (S), 2K fundet død, L. Hansen via JH.

Fuglen var nyligt død, og havde således forsøgt at overvintrie. Det er det første kendte overvintringsforsøg herhjemme. Ifølge konservatoren havde fuglen tilsyneladende pådraget sig en skade, men var ellers i god foderstand (!) og formodentlig fuldt flyvedygtig. Formentlig har den milde vinter gjort sit til, at fuglen klarede sig til godt ind i 1990.

Fund fra perioden dec.-marts i Europa er uhorde, og næsten alle regnes som værende forvekslinger med Musvåge (Cramp & Simmons 1980). Ekstreme enkelfund som ovennævnte kan på ingen måde danne grundlag for formodninger om nordlig overvintring.

Slangeørn *Circaetus gallicus* (1,9,1)

1990: 1.-2.5, Skagen (NJ), trk.fors., BB,AB,KP, PAFR.

Steppehøg *Circus macrourus* (15,32,1)

1990: 20.5, Skagen (NJ), 2K han trk., JMP,KN, JN.

Normalt iagttagtes 1-3 eks. årligt.

Lille Skrikeørn *Aquila pomarina* (9,35-37,3)

1990: 5.5, Jydelejet, Møn (LFM), imm./ad. trk., PSH m.fl. – 13.5, Nykøbing Sjælland (S), imm., trk., EVR. – 22.-27.5, Jydelejet, Møn (LFM), imm./ad., PSH,JHC m.fl.

Det er usædvanligt at arten slet ikke ses om efteråret.

Kejsørn *Aquila heliaca* (0,15,3)

1990: 20.6, Skagen (NJ), ad. trk.fors., SCH. – 16.9, Stevns Klint (S), ad. trk., JHC,BT,JAP,LPe, JMP. – 24.10, Stigsnæs (S), ad., SBj.

Arten er nu iagttaget på Stevns i 6 efterår gennem de sidste 10 år. I 1987, 88 og 90 med en adult; i 1986 med en 4K+ (fejlagtigt refereret som ad. i Olsen (1989)), i 1987 med en imm. (formentlig 2K) og i 1981 med en imm. (14K).

Når man tager i betragtning hvor sjælden adulte Kejsørnne er som strejfere til Nordvesteuropa, fristes man til antagelsen, at det er samme individ 1987, 1988 og 1990. Fuglen fra 1986 kan meget vel være den samme. I 1988 sås fuglen kort tid forinden trække ud ved Falster-

bo i Skåne, og i 1987 sås også en adult fugl over Falsterbo (Hirschfeld 1988). Både i 1981 og 82 sås ligeledes en fugl trække ud ved Falsterbo kort tid forinden (Walinder 1982, Pettersson 1983).

Alle 6 fugle fra Stevns er i opsummeringen regnet som forskellige. En mere udførlig diskussion af de svenske fund specielt med henblik på alder er behandlet i Ullman (1990).

Dværgørn *Hieraetus pennatus* (0,3,1)

1990: 1.10, Tystofte, Skælskør (S), lys fase, BMS. – 15.10, Stigsnæs (S), lys fase trk.fors., CEP,MSF. – 21.10, Stigsnæs (S), lys fase trk., MSF,BT.

Det formodes i alle tre tilfælde at have drejet sig om samme fugl. Fundet er landets første fra efteråret, men ikke eventuel m.h.p. at ud af 10 svenske fund ligger de 4 i aug. og 3 i sept. (Breife et al. 1990). Forekomsten af ørne i Sverige om efteråret "smitter" ofte af på danske forhold – se f.eks. Kejserørn. Dette efterårt sås dog ingen lyse Dværgørne i Skåne (Gustavsson 1991).

De tre øvrige danske fund fordeler sig med apr. 1, maj 10 juni 1 – alle af lys fase (K. M. Olsen 1988, 1991).

Stylteløber *Himantopus himantopus* (13,8,1)

1990: 7.5, Alsønderup Enge (S), CF.

Triel *Burhinus oedicnemus* (21,6,3)

1978: 9.5, Skagen Nordstrand (NJ), AB,OL, MH.

1989: 30.7, Hovsør Røn, Thy (NJ), JBe.

1990: 28.9, Bløden Hale, Læsø (NJ), JK.

Til og med 1964 foreligger der 22 fund, hvorfaf de 16 er nedlagte individer (Dybbro 1978). Derefter ingen fund for 1978. De sidste 7 fund er alle fra Nordjylland.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

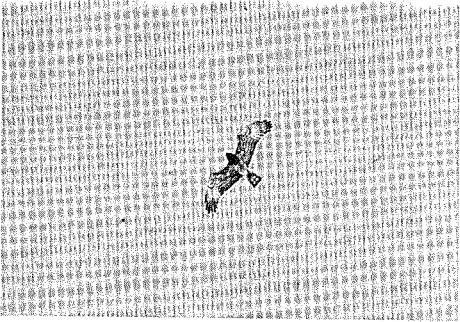
1990: 15.-19.7, Hesselholm Made, Samsø (ØJ), 2K, LBr,SD.

Usædvanligt tidspunkt, men formentlig en ikke-ylgenglefugl, der har tilbragt sin første sommer syd for yngleområdet.

Steppevibe *Chettusia gregaria* (1,0,1)

Fuglen udstoppet og i privat samling med følgende data: Sydlolland 1857, ad., JMP.

Fundet bliver således landets første, da det andet er fra 23.1930, Hanstholm (Dybbro 1978). De nærmeste ynglekommuner findes i steppezonens nord for det Kaspiske Hav. Det er ovrigt en art, man må kunne forvente herhjemme i en nærmere fremtid, trods at den er på den sovjetiske "Røde Liste" over truede arter (Marchant et al. 1986). Arten sås første gang i Sverige i 1989 med 3 eks. (Elmberg 1990), og på de Britiske Øer har der været 33 fund til og med 1990 (Rogers et al. 1991).

Slangeørn, Skagen, 1. maj 1990. Foto: Knud Pedersen.
Short-toed Eagle.

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* (0,6,2)

1990: 28.7, Harboør Tange (VJ), ad., EE. – 8.9, Veserne, Harboør (VJ), AKV.

Stribet Ryle *Calidris melanotos* (3,9,2)

1990: 30.5, Alsdyb Holme, Læsø (NJ), PAFR. – 10.6, Agger Tange (NJ), RC,LPo,TS.

Damklire *Tringa stagnatilis* (0,16,3)

1990: 29.4-20.6, Arup Vejle (NJ), spillende, JPK m.fl. – 22.7, Borreby Mose (S), TH. – 18.8, Stigsnæs (S), 1K, BMS.

Der er nu registreret Damklire i 1986, 1988, 1989 og 1990 i Vejle, hver gang en spillende fugl i Arup Vejle; dog registreredes i 1989 yderligere en fugl i Bygholm Vejle (K. M. Olsen 1991).

Den tidsmæssige fordeling af de i alt 19 danske fund ses således ud: april 2, maj 8, juni 2, juli 3, aug. 2, sept. 1 og okt. 1.

Det kan undre, at arten ikke optræder hyppigere herhjemme, når Sverige har haft 91 fund, heraf de 11 i 1990 (Elmberg 1991b).

Terekklire *Xenus cinereus* (2,12,2)

1990: 25.5, Hedeland, Hedenhusene (S), HP. – 27.5, Agger Tange (NJ), OGJ,PBu,HLæ.

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

1990: 11.7, Lakolk Strand, Rømø (SJ), ad. hun i sdr. trk., JoL,NTL. – 28.10, Kysing Næs (ØJ), trk., OGJ,HLæ.

Fund af gamle fugle i sommerdragt er meget sjældne, og majoriteten af iagttagelserne i Nordvesteuropa er fra sept. - okt., oftest i forbindelse med vestlige storme. Det er overvejende ungfugle, der formodes at være mere følsomme overfor efterårsstorme en gamle fugle (Cramp & Simmons 1983).

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

1990: 8.9, Sydvestpynten, Amager (S), ad., PB.
– 23.9, Kysing Næs (ØJ), 1K trk., OGJ. – 7.10,
Sødringholm, Randers Fjord (ØJ), ad., LRU.
Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen.

Sorthovedet Måge *Larus melanoleucus*

(6,ca 158,7)

1987: 26.4, Sønderho, Fanø (VJ), ad., KF.
1989: 20.9, Sønderho, Fanø (VJ), ad. i vdr. trk.,
KF. – 15.11, Gilleleje Havn (S), 1K, SN.
1990: 24.2, Ulvedybets, Gjøl Bredning (NJ), ad.
i vdr., WS. – 16.3, Farø Rasteplads (S), ad. i sdr.,
JTM. – 13.5, Fuglsand, Sønderho (VJ), 2K, KF. –
13.6, Alsdyb Holme, Læsø (NJ), 2K, PAFR. –
14.10, Busemarke Mose, Møn (LFM), 2K, SCh.
Fuglen fra Gilleleje Havn 1989 er tidligere godkendt (K.
M. Olsen 1991). Arten optræder nu så regelmæssigt i
Danmark, at iagttagelser fra og med 1991 ikke mere skal
forelægges SU. Arten spredes sig fortsat i Vesteuropa,
hvor f.eks. Holland havde 90 ynglepar i 1990 (van den
Berg 1991).

Sabinemåge *Larus sabini*

1990: 15.9, Korshage, Rørvig (S), 1K trk., EVR,
HVR,JW. – 4.11, Kysing Næs (ØJ), 2 1K trk.,
OGJ.

Arten er fra og med 1991 udgået af den danske SU-liste.

Hvidvinget Måge *Larus glaucopterus* (14,ca 165,4)

1981: 8.5, Sønderho, Fanø (VJ), 2K trk., KF.
1990: 13.1-1.6, Skagen (NJ), 2K, EC,SCh,KP,
DW. – 16.-17.2, Hanstholm Havn (NJ), 2K,
KMO,MJB,RC,SKI,HVJ. – 5.3-10.3, Skagen
(NJ), 2K, KP. – 12.3, Damsted Klit, Skagen (NJ),
2K trk., SCh. – 25.11, Skiveren Strand (NJ), 2K,
KP,SS.

Fuglen fra Hanstholm Havn er den, der tidligere er godkendt fra lokaliteten dec. 1989 (K. M. Olsen 1991). Ligeledes er fuglen fra Skagen 13.1-1.6 den samme som er godkendt fra lokaliteten okt.-nov. 1989 (K. M. Olsen 1991, Knud Pedersen in litt.). Dragtmæssige forskelle gør, at fuglen fra 5.3-10.3 ikke er identisk med den langtidsstationære fra samme lokalitet (Knud Pedersen in litt.). Endvidere kan fuglen fra Damsted Klit muligvis være identisk med fuglen fra Skagen Havn 5.3-10.3.

Arten er fra og med 1991 udgået af den danske SU-liste. Racen *kumlienii* skal dog fortsat forelægges SU.

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

1990: 16.5, Amager Fælled (S), 2 sdr. trk., HK.
Første sjællandske fund i de sidste 10 år. Arten er ikke på
listen over SU-arter, men usædvanlige iagttagelser som
f.eks. ovenstående behandles i alle tilfælde af SU.

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

(3,31,2)

1990: 24.6, Nørresø, Vedersø Klit (VJ), ad. i
sdr., EE. – 1.9, Råbylille Strand, Møn (LFM), 1K,
SCh.
Arten er næsten årlig i Danmark, og i 80erne mangler der
kun iagttagelser fra 1986 og 1987.

Lunde *Fratercula arctica*

1990: 1.1, Fornæs (ØJ), ad. trk., JSP. – 28.1,
Kysing Næs (ØJ), 2K, OGJ. – 15.9, Ølsemagle
Revle (S), ad., FB.
Arten er fra og med 1991 udgået af den danske SU-liste.

Slørugle *Tyto alba*

Med karakterer svarende til nominatformen ssp.
alba:

1990: 7.10, Ikast (VJ), BD,HH. – ult. okt.,
Ulfborg (VJ), ET via EØ.
Nominatformen er ikke tidligere påvist med sikkerhed i
Danmark. Disse to skal formentlig ses i forbindelse med
et større influks af fugle fra syd og vest. F.eks. registreredes i Ringkøbing Amt 16 Slørugler i efteråret 1990
mod blot 6 i de sidste 10 år (Egon Østergaard in litt.).

Nominatformen er udbredt i et bælte diagonalt gen-
nem Europa fra England i vest til Grækenland i øst. Over-
gangsformer forekommer, ovennævnte to fund adviser
dog rene *alba*-karakterer.

Stor Hornugle *Bubo bubo*

1988: 4.1, Alken, Skanderborg (ØJ), fundet tog-
dræbt, via RC.
Fuglen var ringmærket som hun 1K 23.7.1986 Schles-
wig-Holstein.

Sneugle *Nyctea scandiaca* (-,26,7)

1990: 29.1-16.2, Ålvand, Nr. Vorupør (NJ), 2K
hun, OGJ,JDu,GTW,KMO m.fl. – 5.2, Ny Frede-
rikskog (SJ), 2K hun, PM. – 17.2-25.2, Over-
drevsskovene, Soro (S), ad. hun, KMO,IO,SØS,
EWGC. – 4.3, Vedskølle (S), 4K+ hun død, PJ via
BMS. – 18.3, Hellebæk (S), 2K han, KMO,HPe,
LR,SD. – 18.3, Damsted Klit, Skagen (NJ), imm.
hun, JM,KP. – 5.4-18.4, Skagen (NJ), 2K han, SA,
OGJ,EC,PAFR,JP.
Invasionsagtig optræden og største antal siden invasio-
nen i 1961/62, hvor der blev set 13 fugle (Pedersen
1984).

Vedrørende køns- og aldersbestemmelse af Sneugles
I. Olsen (1991).

Høgeugle *Surnia ulula*

(ca 30,20 udover invasionen 1983/84,4)

1989: 25.11-25.3 1990, Ryget, Værløse (S), 1-
2K, RC m.fl. – 23.12, Gribskov (S), LP.
1990: 30.1 og 13.-14.2, Gårdbogård, Ålbæk

(VJ), EC,LC. – 17.2, Sørrup Plantage (NJ), OGJ.
– 13. og 14.4, Gjerrild Nordstrand (ØJ), JDr,HC,
ISP.

Fuglen fra Værløse 1989/90 er tidligere godkendt.

Spurveugle *Glaucidium passerinum* (24,17,1)

1990: 21.10, Svøgerslev, Roskilde (S), 1K, LRU.
Blot 4. fund siden invasionen i 1974/75.

Alpeejeler *Apus melba* (3,11,3)

1989: med. maj, Skagen (NJ), JD.
1990: 5.5, Skagen (NJ), JD m.fl. – 26.7, Nørre-
strand, Horsens (ØJ), KB.

Arten synes efterhånden at optræde regelmæssigt i Dan-
mark og siden 1983 mangler der kun iagttagelser fra
1985 og 1987.

Elekrage *Coracias garrulus* (-,16,1)

1990: 8.6, Magleby, Møn (LFM), MT,CB.
En iagttagelse er desværre helt i tråd med tidligere år!

Korttæet Lærke *Calandrella brachydactyla*

(1,12,1)

1990: 19.5, Grenen, Skagen (NJ), trk.fors., JF,
BB m.fl.

Arten kan endnu ikke betragtes som årlig i Danmark,
men siden 1977 mangler der kun iagttagelser fra 1979,
82, 85, 86 og 89. Med tre undtagelser er alle fund gjort
om foråret, heraf 8 i maj. Den geografiske fordeling viser
en klar østlig dominans med Christiansø 6, Saltholm
og Amager 3, mens Jylland kan opvise 1 fra Tipperne
og 3 fra Skagen. De seneste 3 fund er fra Jylland.

Klippesvale *Ptyonoprogne rupestris* (0,1,1)

1990: 8.-9.11, Hammeren (B), JB,RC,PL. – 10.-
12.11, Svanekø (B), 1K, MD,MK,MJB,TWJ.

Efter den overraskende iagttagelse fra Skagen 8.5 1988
(Olsen 1989) skulle landet altså igen gæstes af denne art.

Alpejernspurv *Prunella collaris* (1,6,1)

1990: 21.-30.6, Christiansø (B), ringm., ML,PL,
MFJ,JB.

Første iagttagelse siden 1986 og den 4. fra Christiansø.

Alle fund er gjort i perioden 10.4-30.6, heraf de 4 i april.

Sydig Nattergal *Luscinia megarhynchos* (2,37,2)

1990: 7.-8.5, Bojden Nor (F), syng., LBR. – 2.-
7.6, Sikær Bæk, Remme (VJ), syng., OGJ,GTW,
OO,EØ.

Rubinnattergal *Luscinia calliope* (0,1,0)

1990: ca 20.11, Skovlunde, København (S), ad.
han fundet død, via BF,KMO.

Da meget tyder på, at fuglen stammer fra fangenskab
(f.eks. stærkt slidte halefjer, fundstedet i en storbyhave,
fuglens alder), er fundet ikke regnet for spontant og derfor
ikke medtaget i opsummeringen. Langt de fleste asiatiske
stregfugle, der træffes i Europa om efteråret, er
årsanger.

Alpejernspurv, Christiansø, 21. juni 1990. Foto: Peter

Lyngs.

Alpine Accentor.

Det er ikke helt uænkeligt, at dens optræden i Danmark
skal ses i forbindelse med den spredning, der er registreret
i Østrig, Tyskland, Jugoslavien, Rumænien og
Schweiz (Anon. 1992). Hverken afstanden mellem Ham-
meren og Svanekø eller beskrivelserne giver belæg for, at
det skulle dreje sig om 2 forskellige individer.

Rødrygget Sval *Hirundo daurica* (2,20,3)

1987: 2.10, Sønderho, Fang (VJ), trk., KF.
1990: 19.5, Ålebæk Strand, Møn (LFM), PSH.
– 20.5, Skagen (NJ), OGJ m.fl.

2 iagttagelser fra 1990 må betragtes som normalt, og tids-
punktet falder helt i tråd med tidligere forekomster; således
er 13 af de 25 iagttagelser fra maj.

Storpiber *Anthus richardi* (2,130,9-10)

1989: 16.9, Sønderho, Fanø (VJ), 2 eks. trk., KF.
– 3.10, Sønderho, Fanø (VJ), trk., KF.

1990: 7.9, Dovns Klint, Langeland (F), trk.fors.,
HLÆ. – 4.10, Fjordholmene, Limfjorden (NJ), TS.
– 4.-20.10, Sønderho, Fanø (VJ), 5-6 eks. fordelt
med 4.10 1 trk. + 1, 11.10 1, 12.10 1 trk., 14.10 1
trk., 20.10 1 trk., KF.

Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen. 7-8 fund
fra 1990 må betegnes som normalt og helt på linie med
1989, hvor totalen med ovennævnte to fund er 9. Andre
steder ses arten i større antal; f.eks. havde man i det sydlige
Norge mindst 45 eks. i sept./okt. 1990 (Clarke 1991).

Taigapiber *Anthus hodgsoni* (0,3,1)

1990: 29.9-10.10, Blåvandshuk (VJ), ringm.
29.9, RC,NH m.fl.

Hermed 4 danske fund, som er ligeligt fordelt mellem
Christiansø og Blåvands-området. Frankrig havde sit 4.
fund (Dubois 1991) og Sverige sit 3. fund i 1990 (Elm-
berg 1991a).

Alpejernspurv *Prunella collaris* (1,6,1)

1990: 21.-30.6, Christiansø (B), ringm., ML,PL,
MFJ,JB.

Første iagttagelse siden 1986 og den 4. fra Christiansø.
Alle fund er gjort i perioden 10.4-30.6, heraf de 4 i april.

Vandsanger *Acrocephalus paludicola* (8,9,1)

1990: 3.-11.7, Snogebaek, Bornholm (B), syng., PRa,JEE,MJB m.fl.

Det er bemærkelsesværdigt med et juli-fund af en syn-gende fugl. Alle tidligere fund er fra perioden august-ok-tober.

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum*

(0,10,4)

1980: 1.-2.6, Reservatet, Skagen (NJ), syng., BB.

1981: 26.5, Reservatet, Skagen (NJ), syng., BB.

1990: 1.6, Christiansø (B), ringm., PL,ML,KC. – 12.6, Hornfiskrøn, Læsø (NJ), PAFR.

5. år i træk og 6. iagttagelse fra Christiansø. Af totalen på 14 fund er de 13 gjort i perioden 26.5-15.6. Arten optræder stadigt hyppigere i Østersø-landene, og i Sverige sås næststørste antal i 1990 med 44 eks. (Tyrberg 1991).

Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0,1,2)

1978: 20.8, Korshage, Rørvig (S), 1K ringm., LB m.fl.

1990: 1.6, Blåvandshuk (VJ), ringm., BJ,TO, LPe.

Fundet fra 1978 bliver landets første. Det hidtil eneste fund er fra Møn 11.-22.6 1982 (Hansen 1986). Fundet fra 1978 har tidligere været forelagt SU, men p.g.a. manglende oplysninger og den davarende viden kunne en sikker bestemmelse ikke foretages. Fundet er iøvrigt dokumenteret med fotos. Arten er i spredning i Vesteuropa; således havde Luxemburg sit første ynglefund i 1986 (Crowther 1987) og Holland sit første ynglefund i 1990 (van den Berg 1991). Der er ligeledes registreret vækst og spredning i bestanden i Belgien, Tyskland og Schweiz (Anon. 1991).

Hvidskægget Sanger *Sylvia cantillans* (0,16,1)

1990: 13.-23.5, Christiansø (B), 2K han ringm., KC, MFJ, ML, PL.

Arten har været årlig siden 1986. Af de 17 fund er 9 fra Christiansø og 3 fra Blåvand; 10 er fra perioden 10.-30.5, og de 12 er hanner.

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

(2,190-191,21)

1989: 10.-19.6, Liselund, Møns Klint (LFM), syng., PSH,MJB,HVJ.

1990: 2.6-1.8, Christiansø (B), 20 eks. fordelt med 2.6 1 ringm., 3.6 2, 4.6 1 par redebyggende, 5.6 3, 6.6 3, 7.6 2, 8.6 5, 9.6 6, 10.6 9, 11.6 2, 12.6 4; herefter ses parret fra 4.6 frem til 1.8, hvor hunnen dog registreres udskiftet 14.7, og 4 udflojne juv. ses 13.7-1.8 (ringm. 26.7), MFJ,ML,PL. – 2.-17.6, Liselund, Møn (LFM), 2 eks. syng., fordelt

med 2.-17.6 1, 5.-7.6 1, PSH,MJB,HVJ. – 13.-14.8, Christiansø (B), 1K ringm., MFJ,ML. – 17.-19.8, Christiansø (B), 1K ringm., MFJ,ML. Første sikre ynglefund fra Danmark. I 1985 var der for-modning om yngel på Christiansø. Fuglen fra 1989 er tidligere godkendt, men kun med datoens 18.6.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

(0,ca 80,4)

1990: 13.10, Christiansø (B), MFJ. – 4.11, Christiansø (B), 2 eks. ringm., MFJ,ML,PL. – 6.11, Christiansø (B), ringm., MFJ,ML,PL. Arten er udgået af den danske SU-liste fra og med 1991. Artens optræden i Danmark er bl.a. diskuteret af Lyngs & Rabol (1983).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

(3,201-202,14-15)

1988: 2.10, Fanø (VJ), 5-6 eks., KF, JT. – 3.10, Fanø (VJ), KF, JT.

1990: 6.5, Grenen Camping, Skagen (NJ), PA,US. – 15.9, Stevns Klint (S), KJ,HWH. – 18.9, Christiansø (B), ML. – 27.9, Voerså, Vendssyssel (NJ), ringm., BL. – 30.9, Hanstholm (NJ), JBe. – 1.10, Kongelunden (S), LN. – 13.10, Stigsøs (S), BMS. – 18.10, Christiansø (B), ringm., ML, MFJ. Arten er fra og med 1991 udgået af SU-listen. Er sammen med Storpiber den almindeligst forekommende af de sibiriske strejfæster. Racen *humei* skal dog fortsat forelægges SU.

Fundet fra maj er blot den anden forårsforekomst for landet. Det første var i maj 1988 (Olsen 1989).

Brun Løvsanger *Phylloscopus fuscatus* (0,13,1)

1990: 19.10, Snestrup, Thy (NJ), ringm., JK, HVC.

Bjergløvsanger *Phylloscopus bonelli* (0,6,2)

1990: 23.5-5.6, Dollerup Bakker (ØJ), syng., GTW,OK,PWB m.fl. – 2.10, Christiansø (B), 1K ringm., ML, MFJ.

Første iagttagelser siden 1987. Af en total på 8 er de 4 fra Christiansø.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Med karakterer svarende til Sibirisk Gransanger ssp. *tristis* (0,34,2):

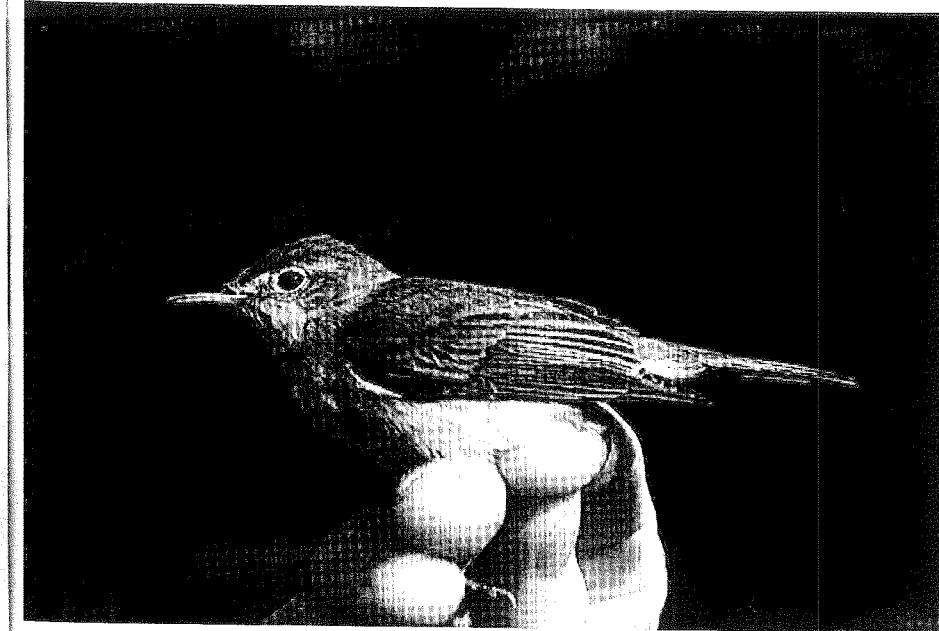
1990: 1.10, Langli (VJ), ringm., CKP,MCh. – 19.11, Tipperne (VJ), ringm., SKj,TN,JPt.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

(18,81,1)

1990: 21.8, Christiansø (B), 1K ringm., MFJ, ML.

Første efterårsfund siden 1987.

Spottesanger, Blåvand, 1. juni 1990. Bemærk i forhold til Gulbug en kortere vinge og intet tydeligt vingepanel.
Foto: Troels Ortved.
Melodious Warbler.

Korttætt Træløber *Certhia brachydactyla*

1990: 28.5 og 12.6, Jægersborg Dyrehave (S), syng., LN. – 11.9, Maribo Klosterruin, Lolland (LFM), SAL.

Fuglen fra Jægersborg Dyrehave vides at have opholdt sig på lokaliteten fra pri. marts til ult. juni, og er muligvis identisk med den, der er godkendt fra lokaliteten i 1989 (K. M. Olsen 1991, Tim Andersen in litt.).

Arten er fra og med 1991 udgået af den danske SU-liste. Feltbestemmelse og stemmevariation er bl.a. behandlet af Clausen et al. (1982) og Clausen & Tof (1988).

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor* (5,30,1)

1989: 19.-26.8, Hjertebjerg, Møn (LFM), ad., PSH,TR.

Rosenstær *Sturnus roseus* (20,20,1)

1990: 30.8, Ulfshale, Møn (LFM), 1K, PSH, KT, CC, JNM.

På Øland ringmærkes en 1K han på nøjagtig samme dato (Elmberg 1991b).

Kognæb *Pinicola enucleator* (-,5,4)

1990: 2.11, Sydvestpynten, Amager (S), hunfarvet, PB,ASC. – 5.11, Tornby Klipplantage (NJ), 4

hanner, PJP. – 10.-11.11, Ellekrattet, Skagen (NJ), hunfarvet, FF, KP, SS. – 28.12, Lundby Krat, Ålborg (NJ), han, WS.

Største forekomst i Danmark siden 1954. Fundene skal ses i forbindelse med en betydelig bevægelse i Skandinavien, hvor der bl.a. i Sverige blev ringmærket 62 eks. på Stora Fjäderågg (B. Olsen 1991). Invasionen blev dog for Sydkandinavien som helhed mindre end den tilsvarende i 1989.

Pileværlering *Emberiza rustica* (0,17,2)

1990: 2.6, Fyrhaven, Hanstholm (NJ), han, JBe. – 17.-30.9, Christiansø (B), 1K ringm., ML, MFJ, PL, JB.

Indtil 1980 var der 3 fund for landet. Efter 1980 har arten været næsten årlig og mangler kun fra 1981, 83 og 88.

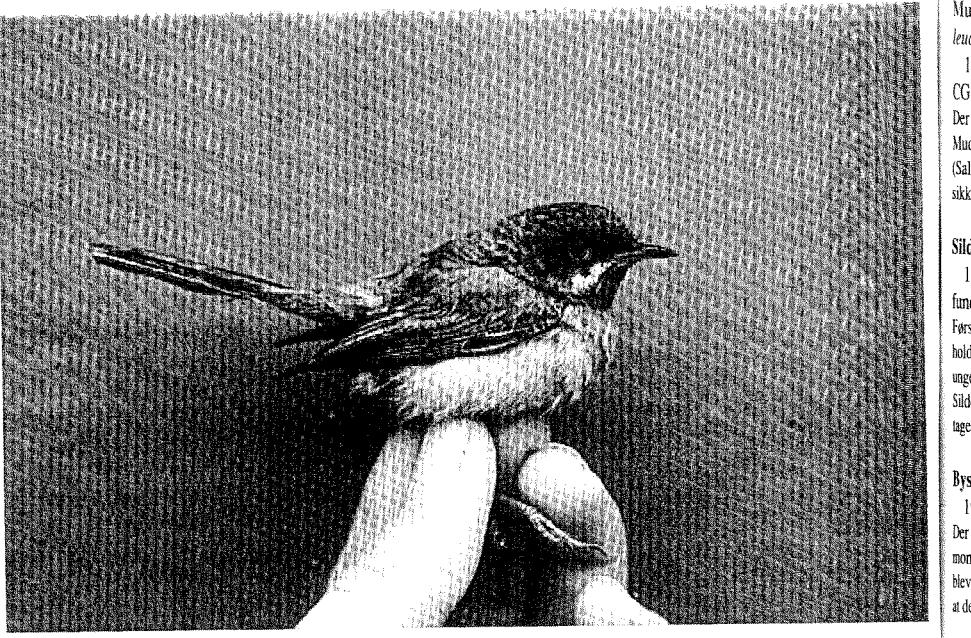
Dværgværlering *Emberiza pusilla* (0,27,1)

1990: 4.11, Hanstholm (NJ), JBe.

Gulbrystet Værlering *Emberiza aureola* (0,1,1)

1990: 19.6, Christiansø (B), 2K han ringm., PL, JB, CH, BJ, ML.

Andet danske fund; det første blev også gjort på Christiansø, 22.8 1984 (Olsen 1987).

Hvidskægget Sanger han, Christiansø, 13. maj 1990. Foto: Peter Lyngs.
Subalpine Warbler.

Hætteværlering *Emberiza melanocephala* (0,9,1)

1989: 20.8, Sønderho, Fanø (VJ), ad. han, KF. Første danske fund fra august, hvilket kunne vække misstanke om en undsluppet fangenskabsfugl. Men andre skandinaviske efterårsfund er koncentreret til august, og det passer med artens traktid (Breife et al. 1990).

[Lazulifinke *Passerina amoena*]

1990: 11.2-7.4, Skagen (NJ), 2K hun ringm., KEC, SCH, KP, PAFR. Er udbredt i det vestlige Nordamerika, og fund i Europa betragtes normalt som ikke-spontane. Første gang arten er registreret i Danmark.

Trane *Grus grus*

1988: 7.8, Th. Sørensens Land, Østgrønland. OTe, HA.

Første fund i Grønland. Fuglen blev set og fotografet. Tranen er en sjælden, men næsten årlig gæst i Island.

Amerikansk Tundrahjejle *Pluvialis dominica*

1989: 1.7, Kvandalen, Qeqertarsuaq kommune, ad., OF.

Denne amerikanske hjejleart er ikke usædvanlig i Vestgrønland og specielt ikke i Disko Bugt området.

Brushane *Philomachus pugnax*

1989: 25.8, Kulusuk, Ammassalik kommune, LS.

Der er kendt fem fund fra Vestgrønland (Salomonsen 1967). Dette er det første fra Østgrønland.

Stor Kobbersnepper *Limosa limosa*

1987: 2. og 4.9, Jameson Land, ad., CG.

Fundet er det første fra Østgrønland. Der er hidtil kendt seks fund fra Vestgrønland. Nærmeste ynglefølgebestand er på Island (Salomonsen 1967).

Grønland

Kejsergås *Anser canagicus*

1976: ult. sept., Disko, ad. skudt, via PG og TD. Første fund af denne art i Grønland og særdeles overraskende. Den yngler langs kysterne af Bering-strædet og er aldrig truffet i det østlige Amerika.

Lille Regnspove *Numenius phaeopus*

1989: 29.6, Kvandalen, Qeqertarsuaq kommune, OF.

Arten yngler i Østgrønland (Boertmann et al. 1985) og er en regelmæssig men fåtalig gæst i Vestgrønland.

Mudderklire/Plettet Mudderklire *Actitis hypoleucos/macularia*

1989: 6.9, Itilleq, Igaliku, Narsaq kommune, CG.

Der kendes fem fund af den nordamerikanske Plettet Mudderklire og ingen af den europæiske Mudderklire (Salomonsen 1967). Dette fund er ikke identificeret med sikkerhed.

Sildemåge *Larus fuscus*

1990: 10.7, Eqlaluit, Qaqortoq kommune, ynglefund, KnF.

Første sikre ynglefund af denne art i Grønland. Et par har holdt til på stedet et par år, men først i 1990 blev der set unger. Også i 1991 har der ynglet Sildemåge på stedet. Sildemågen er en regelmæssig og tilsyneladende også tiltagende gæst i Vestgrønland.

Bysvale *Delichon urbica*

1989: Forår, udfør Sisimiut, via TD.

Der er kendt to fund af Bysvale fra Østgrønland (Salomonsen 1967). Dette er det første fra Vestgrønland. Den blev fundet død på en trawler, og det kan ikke udelukkes, at den er kommet ombord i sydligere farvande.

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

1989: Forår, udfør Sisimiut, via TD.

Hvid Vipstjert yngler ved Ammassalik i Østgrønland, og er en uregelmæssig gæst i Vestgrønland.

Forkastede sager

Records not accepted

blom *Gavia immer* 1990: 22.2, vestlige Østersø.

Kuhls Skræpe *Calonectris diomedea* 1990: 13.7, Udsold Strand (S).

Storskræpe *Puffinus gravis* 1990: 23.8, Skagens Gren (NJ).

Lille Skræpe *Puffinus assimilis* 1990: 30.9, Blåvandshuk (VJ).

Madeirastormsvale *Oceanodroma castro* 1990: 23.9, La-tolk, Rømø (SJ).

Tøjskær *Phalacrocorax aristotelis* 1990: 3.12, Bjørnsund (ØJ).

Dvergskær *Phalacrocorax pygmeus* 1990: 25.10-3.11, Kongskilde Friulfsgård v/Tystrup Sø (S).

Nætre *Nycticorax nycticorax* 1990: 1.9, Stigsnæs (S).

Tundrasvane *Cygnus columbianus columbianus* 1990: 34.2, Gjøl Bredning, Ulvedybet (NJ).

Amerikansk Pibeand *Anas americana* 1990: 4.-13.1, Rødvig Havn (S).

Holsbandsstroldland *Aythya collaris* 1990: 15., 22. og 44. Vesterse, Harboør (OJ).

Hvidojet And *Aythya nyroca* 1984: 31.12, Vestamager Sj. - 1990: 24.5, Mejlø, Fyns Hoved (F).

Skjegorn *Aquila pomarina/clanga* 1990: 20.6, Stavns Fjord, Samsø (ØJ). - 7.8, Bøto, Falster (LFM).

Slangørn *Circaetus gallicus* 1990: 2.6, Klosterhede Plantage (VJ).

Ørnevåge *Buteo rufinus* 1990: 16.9, Sønderho, Fanø (VJ).

Dvergørn *Hieraetus pennatus* 1990: 26.9, Stigsnæs (S). - 27.9, Stigsnæs (S).

Høgeørn *Hieraetus fasciatus* 1990: 5.6 og 18.6, Klosterhede Plantage (VJ).

Lille Tårfalk *Falco naumanni* 1990: 6.4, Sdr. Omme (VJ).

Aftenfalk *Falco vespertinus* 1990: 1.2, Vest Stadil Fjord (VJ).

Jagtfolk *Falco rusticolus* 1989: 26.2, Gilleleje (S).

Stylteløber *Himantopus himantopus* 1990: 14.7, Svino (S).

Bairds Ryle *Calidris bairdii* 1990: 26.7, Harboør (VJ). - 1.8, Ølemagle Revle (S).

Almindelig Ryle *Calidris alpina arctica* 1984: 8.8, Ribe (VJ).

Tredækker *Gallinago media* 1990: 12.10, Stigsnæs (S).

Canadisk Kobbersnepper *Limosa haemastica* 1990: 7.8, Tipperne (VJ).

Damklire *Tringa stagnatilis* 1990: 9.5, Spødsbjerg, Hundested (S).

Thorshane *Phalaropus fulicarius* 1990: 12.9, Tystrup Sø (S).

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* 1990: 22.8, Kors-hage, Rørvig (S).

Sorthovedet Måge *Larus melanoccephalus* 1986: 22.9, Nordby Marina, Fanø (VJ).

Tyndnæbbet Måge *Larus genei* 1990: 19.3, Veslos-Arup Vejle (NJ).

Ringnæbbet Måge *Larus delawarensis* 1989: 21.11, Frederikshavn (NJ).

Kumliens Måge *Larus glaucopterus kumlieni* 1989: 12.-24.3, Thyborøn Havn (VJ). - 1990: 10.2-27.4, Thyborøn Havn (VJ). - 21.2 og 23.2, Hanstholm Havn (NJ).

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus* 1990: 1.9, Endelave (ØJ).

Græspætte *Picus canus* 1990: 3.3, Assendrup Enge (ØJ).

Rodstrubet Piber *Anthus cervinus* 1989: 5.4, Sønderho, Fanø (VJ).

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos* 1990: 25.5, Dystrup Sø (ØJ).

Isabellastenpikker *Oenanthe isabellina* 1990: 23.9, Se-vedø (S).

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* 1990: 9.5, Utterslev Mose (S). - 25.5, Galgebakken, Holstebro (VJ).

Bjergløvsanger *Phylloscopus bonelli* 1990: 1.9, Stigsnæs (S).

Korttætet Træløber *Certhia brachydactyla* 1990: 31.7, Omø (S). - 4.8, Omø (S).

Isabellatornskade *Lanius isabellinus* 1985: 7.5, Korsha-ge, Rørvig (S).

Masketornskade *Lanius nubicus* 1990: 1.6, Stilling Strand (S).

Rosenstær *Sturnus roseus* 1990: 12.12, Gravlev, Rebild Bakker (NJ).

Krognæb *Pinicola enucleator* 1990: 19.2, Husby Klit-plantage (VJ). - 2.6, Hjørring Plantage (NJ). - 27.11,

- Gug, Ålborg (NJ).
 Tennessee Sanger *Vermivora peregrina* 1990: 27.7, Broby Vesterskov (S).
 Gærdeværling *Emberiza cirrus* 1990: 4.11, Gjøl Bredning, Ulvedybet (NJ).
 Pileværling *Emberiza rustica* 1990: 11.9, Langli (VJ).
 Dværgværling *Emberiza pusilla* 1990: 7.4, Christiansø (B). – 5.5, Saltholm (S).
 Sibirisk Rørspur *Emberiza pallasi* 1990: 1.5, Fornæs (ØJ).

Observatører

- Per Alström PA, Ulrik Andersen UA, Thomas Lillelund Andersen TLA, Svend Andersen SA, Preben Andersen PA, Haage Andersson HA, Jens Bagger JB, Else Baumann EB, Jørgen Beck JBe, Preben Berg PB, Bjørn Bertel BB, Kim Billedgaard KB, Niels Bladel NB, David Boettmann DB, Camilla Borch CB, Lasse Braae LB, Henrik Holm Brask HHB, Leif Brauer LB, Frede Brodersen FB, Roberto Brunnicardi RB, Steffen Brogger-Jensen SBj, Mads Jensen Bunch MJB, Peder Bundgaard PBu, Stig Bundgaard SB, Per Wessel Buchwald PWB, Alex Bühring AB, Jens Bækkelund JBæ, David B. Collinge DBC, Michael Carlsen MC, Charlotte Carstensen CC, Helge Rojle Christensen HRC, Henrik Vang Christensen HVC, Jørgen Hubæk Christiansen JHC, Kim Christensen KC, Niels Haslund Christensen NHC, Rolf Christensen RC, Morten Christensen MCh, Steen Christensen SCH, Knud Erik Christensen KEC, Thomas Kjer Christensen TKC, Lars Christoffersen LC, Svend Christoffersen SC, Erik Christoffersen EC, Hans Christoffersen HC, Jacob Dall JD, Bo Daugard BD, Mark Deshohn MD, Jan Drachmann JDr, Thorkild Duch TD, Jan Durinck JDu, Svend Dybkjær SD, John Erik Ekberg JEE, Erik Enevoldsen EE, Henning Etrup HE, John Faldborg JF, Flemming Falk FF, Knud Falk Knf, Brian Filipsen BF, Carsten Fogh CF, Alex Sand Frisch ASF, Ole Frimer OF, Michael Sandager Funch MSF, Christian Glahder CG, E. W. Greenkop-Castensjöld EWGC, Preben Grossmann PG, Hannie Hald HH, Niels Hannow NH, Asbjørn Hansen AH, Jørn Hansen JH, Lars Hansen LH, Morten Jønrich Hansen MJH, Per Schiernacher Hansen PSH, Thomas Hellesøe TH, Mogens Henriksen MH, Ingær Henriksen IH, Thomas Hilkjaer TH, Claus Hormemann CH, Henrik W. Højholm HWH, Bent Jakobsen BJ, Lars Bo Jakobsen LBJ, Henning Vagn Jensen HVJ, Tommy Jensen TJ, John Mylius Jor JM, Michael Fink Jørgensen MFJ, Kenneth Jørgensen KJ, Ole Gylding-Jørgensen OGJ, Thomas W. Johansen TWJ, Torben Jørgensen TJø, Per Jørgensen PJ, Sakari Kauppinen SK, Henrik Kisbye HK, Steen Kjeldsen SKj, Jørgen Peter Kjeldsen JPK, Jan Kjærgaard Jens Kristian Kjærgård JKK, Sebastian Klein SKL, Lizzy Kebrowskij LK, Henrik Knudsen HKN, Mogens Kofod MK, Peter Kristensen PK, Jørgen Hedegaard Kristiansen JHK, Ole Kristjansen OK, Bjarke Laubek BL, Mikkel Lausten ML, N. Thomas Lehmborg NTL, Jon Lehmborg Jøl., Svend Aage Lindestrøm SAL, Oluf Lou OL, Flemming Lundberg FL, Peter Lyng PL, Olvar Læsøe OLæ, Henrik Læsøe HLæ, Carl Erik Mabeck CEM, Jeanette Nygaard Madsen JNM, Jens Toftlund Madsen JTM, Jens Madsen JM, Henrik Mouritzen HM, Peter Møhl PM, Johannes Nielsen JN, Klaus Nielsen KN, Stig Nielsen SN, Timme Nygaard TN, Lars Nordbjærg LN, Jørgen Nørgaard JNø, Ole Olesen OO, Finn Olofsson FO, Klaus Malling Olsen KMO, Ivan Olsen IO, Troels Ørtrød TO, Lars Paaby LP, Carsten E. Pedersen CEP, Henrik Pedersen HPe, Jens Skovgaard Pedersen JSP, John Pedersen JP, Jan Pedersen JAP, Jørgen Munch Pedersen JMP, Lennart Pedersen LPe, Knud Pedersen KP, Bent Bøggild Pedersen BBP, Carsten K. Pedersen CKP, Niels Pedersen NPP, Henrik Kornum Pedersen HKP, Jan Petersen JPt, Henning Petersen HP, Peter Juul Pedersen PJP, Per Ekberg Pedersen PEP, Stri Périond SP, Lars Pommereneke LPO, Kurt Prentow KP, Lars Rask LR, Birthe Rasmussen BiR, Brian Rasmussen BR, Palle Rasmussen PRA, Erik Vikkelso Rasmussen EVR, Henning Vikkelso Rasmussen HVR, Lars Bonne Rasmussen LBR, Palle A. F. Rasmussen PAFR, Pou Rybner PR, Lars Rudfeldt LRU, Thomas Rubow TR, Leif Schack-Nielsen LS, An-

- ders Secher AS, Axel Schäffer ASc, Terje Seidenfaden TS, Urcica Simonsen US, Søren Skov SS, J. M. Smart JMS, M. J. Smart MJS, Jesper Sørensen JS, Søren Sørensen SOS, Bent Möller Sørensen BMS, Willy Sørensen WS, Jens Thalund JT, Kasper Thorup KT, Egil Thomassen ET, Erik K. Thrane EKT, Ole Thermansen OTe, Michael Trasborg MT, Allan Kjær Villesen AKV, Søren Vincents SV, Jørgen Wikkelso JW, David Wieman DW, Gorm Thyge Wahrens GTW, Hans L. Ågidius HLÆ, Egon Østergaard EO, Anders Østerby AO.

Summary

Rare birds in Denmark and Greenland in 1990

In 1990, the Danish Rarities Committee (Sjældenhedsudvalget, SU) processed 393 records of which 83% were accepted. As a whole the year was rather mediocre in terms of rarities, possibly owing to the lack of long periods with warm south- and easterly winds in spring and of periods with easterly winds in autumn.

For each record the following details are included: 1) year and date, 2) locality (see map for regions), 3) number of individual birds if more than one, 4) other details if known (sdr. = summer plumage, vdr. = winter plumage), K = calendar year, fundet død = found dead, ringt. = ringed, and 5) initials of observer(s).

The three numbers in brackets after the species name refer to, respectively, the number of records (not individuals) before SU was established in 1965, the number of accepted records prior to this report, and the number of accepted records in the current report.

Only one species new to Denmark was recorded in 1990: Black-browed Albatross. Second records of Sociable Plover, Crag Martin and Yellow-breasted Bunting were accepted as well as second and third records of Melodious Warbler. Greenish Warbler bred successfully for the first time (a pair built a nest but failed to lay in 1985). An influx of Snowy Owls resulted in 7 records, the highest number since 1961/62 with 13. At the end of the year an influx of Pine Grosbeaks resulted in 4 accepted records, nearly doubling the total recorded in modern times.

Two new species for Greenland were accepted: Emperor Goose (1976) and Crane (1988).

Reference

- Alström, P., P. Colston & I. Lewington 1991: A field guide to the rare birds of Britain and Europe. – Dorling Kindersley Books Ltd.
- Anon. 1991: European News. – British Birds 84: 234.
- Anon. 1992: European News. – British Birds 85: 10.
- Berg, A. B. van den 1991: European News. – British Birds 84: 231 og 234.
- Boettmann, D., J. Madsen & C. E. Mortensen 1985: Sjældnere fugle i Jameson Land, Østgrønland, somrene 1982-84. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 79: 151-152.
- Boettmann, D., K. M. Olsen & B. B. Pedersen 1986: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1989. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 85: 20-37.
- Olsen, I. 1991: Køns- og aldersbestemmelse af Sneugler. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 85: 15-18.
- Olsen, B. 1991: Stora Fjäderåggs Fågelstation. – Vår Fågelvärld 50(1): 40.
- Pedersen, B. B. 1980: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1977 og 1978. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 74: 127-140.
- Pedersen, B. B. 1984: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1981. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 78: 81-92.
- Pettersson, J. 1983: Sällsynta fåglar i Sverige 1982 – rapport från SOF:s raritetskommitté. – Vår Fågelvärld 42: 395-406.
- Rasmussen, E. V. 1985: Forekomsten af Sodfarvet Skräpe *Puffinus griseus* i Danmark. – Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 79: 1-9.
- Rogers, M. J. & the Rarities Committee 1989: Report on rare birds in Great Britain in 1988. – British Birds 82: 505-562.
- Rogers, M. J. & the Rarities Committee 1991: Report on rare birds in Great Britain in 1990. – British Birds 84: 449-505.
- Salomonsen, F. 1967: Fuglene på Grønland. – Rhodos, København.
- Tyrberg, T. 1990: Fågelrapport för 1989. – Vår Fågelvärld 49: 389-428.
- Tyrberg, T. 1991: Fågelrapport för 1990. – Vår Fågelvärld 50(6-7): 27-61.
- Ullman, M. 1990: Åldersbestämning av några svenska kejsörörnar. – Vår Fågelvärld 49: 230-232.
- Walinder, G. 1982: Sällsynta fåglar i Sverige i 1981 – rapport från SOF:s raritetskommitté. – Vår Fågelvärld 41: 393-404.

Rettelser til SU-rapport nr 17, DOFT 83: 131-149, 1989

- Islom 1985: 10.10 Lille Strand (NJ), ad. i sdr. trk. skal være Lild Strand (NJ), ad. i sdr. rastende. 1988: 10.3, Skagen Nordstrand (NJ), ad. i vdr. trk. skal være ad. i odr. rastende. 23.5, 1 eks. skal være 1987. 24.5, 1 eks. skal være 1987. – 3. og 7.11., Skagen (NJ), vdr., EC skal være odr., KP.
- Hvidnæbbet Lom: Foto side 133 viser en ad. og ikke som angivet 2K. De adultere skulderfjer (med store lyse pletter) indikerer, at fuglen mindst må være 3K.
- Silkehejre 1988: 7.7, Bygholmvejen skal være Bygholm Veje.
- Solvhejre 1988: 6.12 og 13.6, Trillen, Als skal være 12.6 og 13.6.
- Lille Skrigeørn 1987: 23.5, Skagen Nordstrand skal være 25.5.
- Steppørn 1988: 5.4-19.5, Skagen (NJ), imm. skal være 5.4 - 18.5, Skagen (NJ), 2K trk.fors. og 5.-6.4, Skagen (NJ), 2K trk.fors., EC m.fl. Sidstnævnte fund regnes som spontant. Det er i høj grad et spørgsmål om observationsforholdene gør det muligt at konstatere tegn hos fuglene, som med sikkerhed afgør om de er undslupne. Opsummeringen bliver dermed (0.9,1).
- Stribet Ryle 1956: 6.9, Løgstør, er ikke som anført landets første – det er stadig Amager 21.7 1950.
- Sorthovedet Måge 1987: 20.9, Skagen (NJ), imm. skal være 2K i 2. vdr: 27.9., Hirtshals Havn (NJ), 3K skal være 2K i 2. vdr.
- Bonapartemåge 1988: 14.8, Skagen Havn (NJ), 2K+ i odr. til vdr., OGJ,PAFR,JP skal være 13.-15.8, Skagen Havn (NJ), ad. i fældning til vdr., OGJ,PAFR, John Pe-

dersen.

Hvidvinget Måge 1986: 5.5, Skagen Nordstrand (NJ) skal være 5.-6.5. 1987: 27.1, Skagen Havn (NJ), ad. skal være 27.1 - 22.2. 27.2 og 3.3, Skagen Havn (NJ) skal være 27.2 og 2.3. 1988: 26.1, Hirtshals Havn (NJ), 4K skal være 30.1, Hirtshals Havn (NJ), 2K. Foto side 139 af Hvidvinget Måge mangler følgende data: 26.2.88, Skagen Havn. Foto: Knud Pedersen.

Høgeugle 1988: 22.1-21.2, Skagen Klitplantage (NJ), 2K.

Tretæt Spætte 1987/1988: Fuglen var en han.

Syddig Nattergal 1985: 29.5, Danzigmand, Læsø (NJ), ringm., JK: observatør skal være Jan Kjærgård.

Hvidbrynet Lovsanger 1988: 14.10, Skagen (NJ), RC: observatør skal være SC.

Lille Fluesnapper 1986: august - september, Ellekratet, Skagen (NJ), ad. med 2 unger, KP: observatør skal være John Pedersen m.fl.

Pileværting 1987: 20.-29.3, Skagen (NJ) skal være 21.-29.3.

Rettelser til SU-rapport nr 18, DOFT 85: 20-34, 1991

Islom 1983: 17.5. Trend, Limfjorden (NJ), ad. i sdr., JMT: observatør skal være Søren Ulrich Thomsen. 1988: 24.10, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., EC: observatør skal være PAFR. 26.10, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk. skal være ad. i odr. trk. 27.10, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk. skal være ad. i odr. rastende. 2.11, Skagen (NJ), ad. i sdr. skal være ad. i odr. 14.11, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk. skal være ad. i odr. trk. 1989: 5.1, Skagens Gren (NJ), vdr., EC skal være 5.-6.1 og 8.1, Skagens Gren (NJ), 2K i 1. vdr., EC. 14.4, Skagens Gren (NJ), sdr., EC skal være sdr. trk., EC. 19.4, Skagens Gren (NJ), ad. i sdr. trk., PAFR skal være ad. i odr. trk. 12.10, Højen Fyr, Skagen (NJ) skal være ad. i odr. rastende. 17.10, Blokhus (NJ), ad. i sdr. trk. skal være ad. i sdr. rastende. 22.10, Skagen (NJ), ad. i sdr. trk., KP er en Hydnebæt Lom, og er nævnt under denne i nærværende rapport.

Topskarv 1984: 28.4... skal være trk. 1985: 18.4... skal være trk. 1986: 4.2, Hanstholm Havn (NJ), 3 ad. + 1 1K skal være 3 ad. + 1 2K.

Rødrygget Pelikan 1989: Begge fund vedrører en adult, og det formodes at være samme individ. Se iovrigt nærværende rapport. Som observatør til fuglen fra Skagen tilføjes Knud Erik Christensen.

Purpurhejre 1989: 30.4, Sædballe Fredmose, Langeland (F). Det hidtil tidligste fund er stadig fra Vejlerne 17.4 1984.

Rødhalsset Gås 1989: 10.11, Bøto Nor (LFM) skal være 11.10, Bøto Nor (LFM). Efterår. Bagenkop, Langeland (F), skudt, via DB skal være fundet syg.

Brilleand 1989: Fototekst side 24: dato skal være 12. november 1989.

Steppehøg 1988: 29.5, Skagen Nordstrand (NJ), 2K han, BB.PAFR skal være 29.5, Skagen Nordstrand (NJ), 2K, BB + fra samme dato Skagen (NJ), 2K trk., PAFR. Altårsfund denne dag.

Lille Skrigeon 1989: 25.5, Skagen (NJ), 3K trk.fors., SC m.fl. skal være 25.5, Skagen (NJ), 3-4 eks. (ad. + 3K + 1-2 3K+), trk.fors., SC, EC, KP m.fl. + 26.5, Skagen (NJ).

ad. trk.fors., KP m.fl. Der er muligtvis en gengang mellem et af ovennævnte eks. fra 25.5 (3K+) og 22.5 (se SU-rapport nr 18), hvorefter totalen for 1989 bliver 4-6 eks. Kejserørn 1989: 25.5, Skagen (NJ), 2K trk.fors., EC m.fl.: observatør skal være AB, EC m.fl.

Thorshane: Følgende er iflg. Sune Jepsen ikke korrekt: "Den opråbte i efteråret 1989 usædvanlig talrigt i Vestjylland, bl.a. med op til 20 på én dag ved Blåvandshuk (Sune Jepsen pers. medd.)."

Lille Kjove 1988: 25.9, Præstø Fed (S) skal være Agersø (S). Christensen et al. (1990) er: Christensen, R., M. Munk, H. Skov & J. Smidt 1990: Fugle i Danmark i 1988 – årsrapport over observationer. – Dansk Om. Foren. Tidsskr. 84: 105-144.

Sorthovedet Måge 1988: 11.9-10.10, Skagen (NJ), 5 IK fordelt med... 25.-27.9 1 og 10.10 1 skal være 25.9 1 og 27.9-10.10 1.

Sabinemåge 1985: 7.8, Lild Strand (NJ) skal være Bulbjerg (NJ).

Hvidvinget Måge 1988: 13.4, Skagen Havn (NJ) skal være Grenen, Skagen (NJ). 29.4, Skagen Havn (NJ) skal være Skagen Nordstrand (NJ). Sidstnævnte tagtagelse er ikke identisk med en tidligere godkendt fra 29.4 1988 Skagen; der er således to fund fra denne dato, og opsummeringen bliver (14, ca 152,13).

Storpiber 1989: 19.10, Blåvandshuk (VJ), trk., KP, NJ, KN, TSØ: observatør skal være KP, NJ, KN, TSØ.

Vandsanger Fototekst side 28: dato skal være 8. august 1989.

Lille Gulbug 1989: 20.-21.9, Blåvandshuk (VJ), 1K ringm. skal være 16. og 20.-21.9, Blåvandshuk (VJ), 1K ringm. (16.9).

Brun Tornskade Fototekst side 32: dato skal være 15. oktober 1988.

Rosenbrystet Tornskade 1988: 7.7... skal være 1989. Rosenstær 1989: 13.6, Skagen (NJ)... tilføjes som observatør Lars Raunsgaard.

Grønland:

Pibesvane 1988: 5.5... skal være 5.8. 1989: 6.8... skal være 9.8. Andet afsnit i kommentarer: "Der er på lokationen adskillige fund af svaner siden 1980 (op til 10 i flok), og det har formenlig drejet sig som Tundrasvane" skal være: Der er i området ved Kangerlussuaq/Sar. Stromford adskillige fund af svaner siden 1980 (op til 10 i flok), og det kan have drejet sig om Tundrasvane (D. Boertmann in litt.).

Sildemåge 1988: 5.8... skal være 6.8.

Solvmåge 1988: 5.8... skal være 6.-7.8.

Thayers Måge 1987: 17.8-19.9... skal være 19.8-19.9.

Observatørliste:

JBD Jan Baungård skal være Jan Ravnborg.

Antaget 5. februar 1992

Alex Sand Frich
Kronborggade 16, 5. th
2200 København N

Lars Nordbjerg
Elbagade 18, 1. th
2300 København S

Flamingoernes forekomst i Danmark

ROLF CHRISTENSEN

(With a summary in English: The status of flamingos in Denmark)

Materiale

I denne sammenstilling af danske flamingofund er alle iagttagelser til og med 1989 medtaget. Et fund defineres som en fugl eller en flok på en lokalitet i et kortere eller længere tidsrum. To arter sammen tæller for to fund. De tidligste beretninger er hentet fra Dansk Ornitolologisk Forenings Tidsskrift og Feltornithologen, mens lokalrapporterne fra midten af 1970erne har været en altafgørende kilde. Ydermere er et fåtal fund blevet hentet i års- og SU-rapporterne. Kun publicerede forekomster er medtaget.

Træk

De fire amerikanske arters bestande bevæger sig kun inden for Syd- og Mellemamerika. Caraibisk Flamingo *P. ruber ruber* ses dog af og til i det sydligste Florida (Kear & Duplaix-Hall 1975). Fund af disse arter i Europa kan alle henføres til undslupne burfugle eller efterkommere af de i Tyskland ynglende Chileflamingoer. Den fætallige ynglepopulation af Lille Flamingo *P. minor* i Mauritanien menes at være ophav til de 8 fund i Marokko samt de 3 eneste spontane europæiske forekomster. I maj 1966 sås i 1 og i juli 1972 en flok på 4 ved Malaga i det sydligste Spanien. Yderligere foreligger der oplysninger om et fund fra Frankrig: 1 fugl 13. juni 1989, Rhonefloden nær Camargue (Cramp & Simmons 1977, Anonym 1990). Arten er kendt for at trække over lange strækninger, f.eks. mellem Indien i nord og det sydligste Afri-